

Sygn. akt I ACa 763/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik
Sędziowie:	SSA Teresa Rak (spr.) SSA Paweł Czepiel
Protokolant:	sekr.sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2017 r. w Krakowie na rozprawie
sprawy z powództwa Syndyka mas upadłości M. T., E. T., J. O. i E. O.
przeciwko (...) Sp. z o.o. w Ł.
o pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych
na skutek apelacji powodów J. O. i E. O. oraz pozwanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach
z dnia 22 maja 2015 r. sygn. akt I C 2017/14

- 1. oddala obie apelacje;**
- 2. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.**

SSA Teresa Rak SSA Andrzej Struzik SSA Paweł Czepiel

Sygn. akt I ACa 763/16

UZASADNIENIE

Powodowie E. T. i M. T. w pozwie skierowanym przeciwko (...) Sp. z o.o. w Ł. wnieśli o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Kielcach w dniu 13 lutego 2002 roku w sprawie VII Ng 4/02 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez Sąd Okręgowy w Kielcach z zaznaczeniem przejścia uprawnienia na (...) sp. z o. o. w Ł. w dniu 29 kwietnia 2014 roku, w zakresie w jakim skierowany jest on do E. T. i M. T..

Na uzasadnienie podali, że prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 13 lutego 2002 roku wydanym przez Sąd Okręgowy w Kielcach w sprawie VII Ng 4/02 powodowie i pozostali współnicy (...) S.C. zostali zobowiązani do zapłaty solidarnie na rzecz Korporacji (...) w Ż.. Pozwana zaś uzyskała tytuł wykonawczy na swoją rzecz jako następcą prawny Korporacji

(...) w Ż. i na podstawie tego tytułu prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy S. R. w J. R. S. w sprawie Km 329/14. Powodowie zakwestionowali umowy zbycia wierzytelności z dnia 9 września 2008 roku pomiędzy pierwotnym wierzycielem, a (...) sp. z o. o. w O. oraz z dnia 26 maja 2009 roku pomiędzy (...) sp. z o. o. w O., a pozwaną, twierdząc, że są one nieważne w zakresie w jakim doszło do zbycia wierzytelności nieistniejącego podmiotu - E. M. T., E. T., J. O., (...) spółka jawna we W.. Zarzucili też częściowe spełnienie świadczenia, bowiem wierzytelność przysługująca Korporacji (...) w sprawie VII Ng 4/02 została zgłoszona w postępowaniu upadłościowym prowadzonym przez S. R. w K. w sprawie V Gup 1/05, w którym syndykowi Masy Upadłości (...) Spółka z o.o. w Ż. wypłacono kwotę 17 739,43 zł.

Zarzucili też powodowie, że pozwana przedmiotowy tytuł niejako drugi raz, bowiem z informacji uzyskanych od Komornika Sądowego przy S. R. dla Ł. (...) w Ł. A. K. wynika, że z wniosku pozwanej z dnia 10 października 2011 roku na podstawie tytułu wykonawczego VII Ng 4/02 Sądu Okręgowego w Kielcach prowadzone jest postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą Km 2170/11 i w okresie od dnia 3 stycznia 2012 roku do dnia 28 czerwca 2012 roku przekazano wierzycielowi kwotę 58 769,78 zł, która to kwota pochodziła w głównej mierze od dłużników solidarnych E. O. i J. O., a zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z dnia 14 maja 2014 r. dokonane przez Komornika Sądowego R. S. nie wskazuje, aby wierzyciel nie dochodził roszczenia w zakresie w jakim wyegzekwował je w postępowaniu Km 2170/11.

Podnieśli także powodowie zarzut przedawnienia roszczenia, bowiem przerwanie lub zawieszenie biegu przedawnienia w stosunku do jednego z dłużników solidarnych nie ma skutków wobec współdłużników. Zgłoszenie wierzytelności i udział w postępowaniu upadłościowym E. T., (...) sp. jawna we W. nie ma skutku wobec pozwanych.

Powodowie E. O. i J. O. w pozwie skierowanym przeciwko (...) Sp. z o.o. w Ł. wnieśli o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Kielcach w dniu 13 lutego 2002 roku w sprawie VII Ng 4/02 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez Sąd Okręgowy w Kielcach z zaznaczeniem przejścia uprawnień na (...) sp. z o. o. w Ł. w dniu 29 kwietnia 2014 roku, w zakresie w jakim skierowany jest on do E. O. i J. O..

Tak jak powodowie E. T. i M. T. zarzucili nieważność wymienionych wyżej umów zbycia wierzytelności, podnieśli częściowe spełnienie świadczenia w postępowaniu upadłościowym, zarzucili, że pozwana egzekwuje tytuł wykonawczy po raz drugi. Podnieśli także zarzut przedawnienia roszczenia stwierdzonego nakazem zapłaty.

Pozwany (...) Sp. z o.o. w Ł., odpowiadając na oba pozwy wniósł o ich oddalenie w całości i solidarne zasądzenie od powodów kosztów procesu. Zaprzeczył, by umowy sprzedaży wierzytelności miały być nieważne. Przyznał, że w umowach błędnie określono podmiot dłużnika jako spółkę jawną, podczas gdy dłużnikami były osoby fizyczne. Pomyłka ta jednak nie wpływa na ważność umowy. Dla ważności cesji istotne jest bowiem dokładne określenie wierzytelności pod względem przedmiotowym, tj. dokładne określenie orzeczenia, które stwierdza istnienie wierzytelności, a to kwestionowane umowy zawierają. W umowach natomiast wskazano, że przedmiotem cesji jest wierzytelność stwierdzona prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Kielcach w sprawie VII Ng 4/02, a dłużnikami z tego nakazu są również osoby wskazane w tych umowach, lecz jako osoby fizyczne będące współnikami spółki cywilnej, a nie jako współnicy spółki jawnej, czy jako sama spółka jawna.

Zaprzeczył pozwany by po raz drugi egzekwował należność jaką wyegzekwował wcześniej w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego A. K. w sprawie Km 2170/11. Pozwany nabył wierzytelność opiewającą na kwotę należności głównej 85.628,12 zł, tj. niższą od wynikającej z nakazu zapłaty o kwotę 5.665,16 zł, w związku z czym przyjął, że dłużnicy dokonali zapłaty tejże należności i zaliczył ją na poczet długu najdawniej wymagalnego. W toku postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 2170/11 Komornik wyegzekwował koszty procesu, koszty nadania klauzuli wykonalności i część odsetek w kwocie 53.574,78 zł, przy czym wpłaty na poczet odsetek zaliczono na poczet najstarszych odsetek. W obecnie prowadzonych przeciwko powodom postępowaniach egzekucyjnych pozwany nie egzekwuje tych samych należności co w sprawie Km 2170/11. Należne pozwanemu

wszystkie odsetki ustawowe od kwoty 85.628,12 zł do dnia 4 kwietnia 2014 r. wynosiły 147.160,48 zł. Od tej sumy pozwany odjął wyegzekwowaną kwotę 53.574,78 zł i do egzekucji zgłosił różnicę wynoszącą 93.585,68 zł.

Co do zarzutu przedawnienia pozwany podniósł, że przed upływem 10-letniego terminu przedawnienia podjął czynności, które przerwały bieg tego terminu, a mianowicie w dniu 19 października 2009 r. złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności, następnie w dniu 12 sierpnia 2011 r. złożył kolejny wniosek o nadanie klauzuli wykonalności, a następnie wszczął przeciwko dłużnikom postępowanie egzekucyjne.

Wyrokiem z dnia 22 maja 2015 roku Sąd Okręgowy w Kielcach pozbawił w stosunku do M. T. i E. T. wykonalności tytuł wykonawczy - prawomocny nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Kielcach w dniu 13 lutego 2002 roku w sprawie o sygnaturze akt VII Ng 4/02, któremu Sąd Okręgowy w Kielcach postanowieniem wydanym w dniu 27 września 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt VII GCo 37/11 nadał klauzulę wykonalności na rzecz (...) sp. z o. o. w Ł. w zakresie:

1/ należności głównych wymienionych w pozycjach: 4 co do kwoty 2060,14 zł (dwa tysiące sześćdziesiąt złotych czternaście groszy), 5 w kwocie 8783,34 zł (osiem tysięcy siedemset osiemdziesiąt trzy złote trzydzieści cztery grosze), 6 co do kwoty 3181,59 zł (trzy tysiące sto osiemdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2008 roku,

2/ odsetek ustawowych od kwot: 1539,95 zł, 460,05 zł, 3916,30 zł, 8783,34 zł, 6559, 42 zł, 7936, 47 zł, 8732,88 zł, 3929, 41 zł, 3929, 41 zł, 3939, 16 zł, 3930, 50, 12 190,95 zł, 3249,62 zł, 4376,91 zł, 4279,71 zł, 3851,69 zł, 3939,35 zł, 3939,16 zł za okres od dnia 11 kwietnia 2002 roku do dnia 20 października 2006 roku,

3/ kosztów procesu co do kwoty 798, 39 zł

oraz oddalił powództwo w pozostałej części i zasądził od M. T. i E. T. na rzecz (...) sp. z o. o. Łodzi kwoty po 149,84 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, a także nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 1404,25 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Nadto pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy - prawomocny nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Kielcach w dniu 13 lutego 2002 roku w sprawie o sygnaturze akt VII Ng 4/02, któremu Sąd Okręgowy w Kielcach postanowieniem wydanym w dniu 27 września 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt VII GCo 37/11 nadał klauzulę wykonalności na rzecz (...) sp. z o. o. w Ł. stosunku do J. O. i E. O. w takim samym zakresie jak co do pozwanych T.. Oddalił powództwo w pozostałej części i zasądził od powodów O. na rzecz strony pozwanej kwoty po 325,53 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, a nadto nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 351,25 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych i odstąpił od obciążania pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach nieuiszczonymi kosztami sądowymi w pozostałej części.

Rozstrzygnięcie wydał Sąd w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Nakazem zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. w sprawie sygn. akt VII Ng 4/02 Sąd Okręgowy w Kielcach nakazał M. T., E. T., J. O. i E. O., aby zapłacili solidarnie na rzecz Korporacji (...). w Ż. kwoty:

- 1.539,95 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 31 maja 2001 r. do dnia zapłaty,
- 460,05 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 czerwca 2001 r. do dnia zapłaty,
- 1.809 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 4 lipca 2001 r. do dnia zapłaty,
- 3.916,30 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 6 lipca 2001 r. do dnia zapłaty,
- 8.783,34 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 12 lipca 2001 r. do dnia zapłaty,

- 6.559,42 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 14 lipca 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 7.936,47 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 10 lipca 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 8.732,88 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 sierpnia 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 3.929,41 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 2 sierpnia 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 3.929,41 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 14 sierpnia 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 3.939,16 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 4 sierpnia 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 3.930,50 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 15 sierpnia 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 12.190,95 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 16 sierpnia 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 3.249,62 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 23 sierpnia 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 4.376,91 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 24 sierpnia 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 4.279,71 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 9 lipca 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 3.951,69 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 16 lipca 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 3.939,35 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 27 lipca 2001 r. do dnia zapłaty,
  - 3.939,16 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 21 sierpnia 2001 r. do dnia zapłaty
- oraz kwotę 4.634,40 zł tytułem kosztów procesu.

W dniu 10 kwietnia 2002 roku Sąd nadał nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności na rzecz Korporacja(...)

E. T. i E. O. wystąpiły ze spółki cywilnej (...), po czym na podstawie umowy z dnia 3 grudnia 2001 r. nastąpiło przekształcenie spółki cywilnej w spółkę jawną (...) T., (...) spółka jawna we W., której współnikami byli M. T. i J. O..

W dniu 5 stycznia 2005 roku S. R. wK. ogłosił upadłość (...) T., (...) spółka jawna we W., obejmującą likwidację majątku dłużnika. Korporacja (...) w postępowaniu upadłościowym zgłosiła swoją wierzytelność z opisanego wyżej nakazu zapłaty. Wierzytelność opiewała na kwotę 104.349,59 zł, na którą składały się kwota 85.628,12 zł należności głównej, kwota 14.025,07 zł tytułem odsetek ustawowych od kwoty 85.628,12 zł za ostatni rok przed ogłoszeniem upadłości oraz kwota 4.696,40 zł tytułem kosztów procesu. Wierzyciel uzyskał zaspokojenie w 17%, we wrześniu 2008 roku przekazano na jego rachunek kwotę 17.739,43 zł. W dniu 13 listopada 2008 roku S. R. wK. wydał postanowienie o zakończeniu postępowania upadłościowego.

W dniu 9 września 2008 roku syndyk masy upadłości Korporacji (...) sprzedał na rzecz (...) Sp. z o.o. w O. wierzytelność w kwocie należności głównej 85.628,12 zł wraz ze wszelkimi kosztami ubocznymi i odsetkami ustawowymi, stwierdzoną prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Kielcach w sprawie VII Ng 4/02. W umowie wskazano, że wierzytelność ta przysługuje zbywcy wobec dłużnika (...) M. T., E. T., J. O., (...) Spółka Jawna we W.. Sprzedający oświadczył, że dłużnik nie dokonał zapłaty na poczet zbywanej wierzytelności.

Z kolei umową z dnia 26 maja 2009 roku (...) Sp. z o.o. w O. zbył na rzecz pozwanej spółki wierzytelność w kwocie należności głównej 85.628,12 zł wraz ze wszelkimi kosztami ubocznymi i odsetkami ustawowymi, stwierdzoną prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Kielcach w sprawie VII Ng 4/02. Również w tej umowie wskazano, że dłużnikiem jest (...) M. T., E. T., J. O., (...) Spółka Jawna we W..

W dniu 21 października 2009 roku powód wystąpił do Sądu Okręgowego w Kielcach o nadanie klauzuli wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. w sprawie VII Ng 4/02 na swoją rzecz jako nabywcy wierzytelności. Wniosek ten postanowieniem z dnia 17 listopada Sąd oddalił z powodu niedołączenia wszystkich wymaganych dokumentów. Postanowienie uprawomocniło się 5 stycznia 2010 r.

12 sierpnia 2011 roku pozwany ponownie wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. na podstawie art. 788 § 1 kpc. Postanowieniem z dnia 27 września 2011 r. Sąd Okręgowy w Kielcach w sprawie sygn. akt VII GCo 37/11 nadał klauzulę wykonalności wymienionemu nakazowi zapłaty na rzecz (...) Sp. z o.o. w Ł., na którą przeszło uprawnienie Korporacji(...)w (...) Sp. z o.o. w O.. Tytuł wykonawczy został wydany pozwanemu w dniu 29 września 2011 r. W dniu 10 października 2011 roku pozwany złożył u Komornika Sądowego przy S. R. dla (...) A. K. wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikom M. T., E. T., J. O. i E. O. w oparciu o nakaz zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. sygn. akt VII Ng 4/02 zaopatrzony w klauzulę wykonalności na rzecz pozwanego i wyegzekwowanie kwoty 85.628,12 zł należności głównej wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 października 2011 r., kwoty 119.468,56 zł tytułem zaległych odsetek, kwoty 4.634,40 zł tytułem kosztów procesu oraz kwoty 127 zł tytułem kosztów nadania klauzuli wykonalności. W toku tego postępowania egzekucyjnego Komornik wyegzekwował i przekazał wierzycielowi kwotę 58.769,63 zł. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone postanowieniem z dnia 27 marca 2014 r. wobec bezskuteczności dalszej egzekucji.

W dniu 7 kwietnia 2014 r. (...) Sp. z o.o. w Ł. złożył kolejny wniosek egzekucyjny domagając się wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko J. O. i E. O. i wyegzekwowania kwoty 85.628,12 zł należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 5 kwietnia 2014 r., kwoty 93.585,68 zł tytułem zaległych odsetek oraz kwoty 373,35 zł tytułem kosztów poprzedniej egzekucji. W toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy S. R. w K. J. P. w sprawie Km 646/14 wyegzekwowano kwotę 1.096,84 zł, z czego wierzycielowi przekazano kwotę 900 zł tytułem kosztów adwokackich oraz kwotę 195,84 zł jako zwrot części zaliczki.

Także 7 kwietnia 2014 roku strona pozwana zwróciła się do Sądu Okręgowego w Kielcach o wydanie dalszego tytułu wykonawczego stanowiącego nakaz zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. sygn. akt VII Ng 4/02 zaopatrzony w klauzulę wykonalności na jego rzecz celem wszczęcia egzekucji przeciwko dłużnikom M. T. i E. T.. Drugi tytuł wykonawczy został wydany powodowej spółce w dniu 29 kwietnia 2014 r.

Wnioskiem z dnia 14 maja 2014 roku pozwany wystąpił do Komornika przy S. R. w J. o wszczęcie egzekucji przeciwko M. T. i E. T., domagając się wyegzekwowania kwoty 85.628,12 zł należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 5 kwietnia 2014 r., kwoty 93.585,68 zł tytułem zaległych odsetek. Komornik w postępowaniu Km 329/14 wyegzekwował od dłużników kwotę 20.861,19 zł, z czego przekazano wierzycielowi tytułem odsetek kwotę 9.334,48 zł, kwotę 4.237,21 zł zaliczono na koszty egzekucji, a kwotę 7.289,50 zł przekazano do depozytu sądowego.

W takim stanie faktycznym Sąd uznał powództwo za częściowo uzasadnione. Wszyscy powodowie powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Kielcach w dniu 13 lutego 2002 roku w sprawie VII Ng 4/02 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przez Sąd Okręgowy w Kielcach z zaznaczeniem przejścia uprawnienia na (...) sp. z o. o. w Ł. oparli na trzech zarzutach, a to nieważności umów zbycia wierzytelności, częściowego spełnienia świadczenia w postępowaniu upadłościowym oraz zarzucie przedawnienia.

Dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego jeżeli kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście (art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c). Powodowie kwestionowali umowę sprzedaży wierzytelności z dnia 9 września 2008 r. zawartą pomiędzy syndykiem masy upadłości Korporacji (...) w Ż., a (...) Sp. z o.o. w O. na mocy której syndyk zbył przysługującą mu wierzytelność w kwocie należności głównej 85.628,12 zł wraz ze wszelkimi kosztami ubocznymi i odsetkami ustawowymi, stwierdzoną prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Kielcach w sprawie VII Ng 4/02 oraz umowę sprzedaży wierzytelności z dnia 26 maja 2009 r. na podstawie której (...) Sp. z o.o. w O. zbył na

rzecz pozwanego (...) Sp. z o.o. w Ł. nabytą uprzednio wierzytelność. W obu umowach wskazano, że wierzytelności przysługiwały zbywcy wobec dłużnika (...) M. T., E. T., J. O., (...) Spółka Jawna we W., a podmiot taki nie istniał.

Zdaniem Sądu Okręgowego umowy te jednak są ważne i na ich podstawie doszło do skutecznego przeniesienia wierzytelności objętych nakazem zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. Wskazał Sąd, powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego, że w świetle art. 509 k.c. dopuszczalne jest nawet zbycie wierzytelności niedokładnie oznaczonej, jeżeli można ją określić na podstawie stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika. W tym przypadku zaś identyfikacja wierzytelności będącej przedmiotem obu umów sprzedaży nie nastrocza trudności, zwłaszcza przy uwzględnieniu wyników wykładni postanowień tych umów. Przeprowadzone dowody jednoznacznie wskazują że przedmiotem sprzedaży były wierzytelności stwierdzone nakazem zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Kielcach w sprawie VII Ng 4/02. W obu umowach odwołano się właśnie do takiego pełnego opisu tego nakazu zapłaty ze wskazaniem sądu, który wydał orzeczenie, rodzaju orzeczenia, którym stwierdzono zbywaną wierzytelność, sygnatury akt sprawy, daty wydania orzeczenia. Przy zawieraniu umów sprzedający dysponowali odpisami tego nakazu zapłaty, a więc wiedzieli, że dłużnikami wobec których przysługuje sprzedawcy wierzytelność, są wszyscy pozwani. W takich okolicznościach określenie w umowie zbycia, że wierzytelność przysługuje wobec E. M. T., E. T., J. O., (...) spółka jawna we W., a więc podmiotu, który nigdy nie istniał, należy tłumaczyć wyłącznie błędnym określeniem istniejącego wówczas podmiotu E. M. T., J. O., spółka jawna we W.. Nie zmienia to jednak faktu, że przedmiotem zbycia była wierzytelność przysługująca wobec M. T., E. T., J. O., E. O.. Świadczą o tym również późniejsze działania pozwanego, który występował o nadanie na swoją rzecz klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. przeciwko wszystkim pozwanym, a nie innemu podmiotowi. Zarzut nieważności umów sprzedaży wierzytelności nie mógł więc odnieść skutku i doprowadzić do pozbawienia wykonalności tegoż nakazu.

Za częściowo zasadny uznał Sąd Okręgowy natomiast zarzut przedawnienia roszczeń stwierdzonych nakazem zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. Powołując art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c Sąd wskazał, że na tle wykładni tego przepisu przyjmuje się, że skutek w postaci wygaśnięcia zobowiązania wywierają w szczególności takie zdarzenia materialnoprawne, jak: wykonanie zobowiązania przez spełnienie świadczenia zgodnie z jego treścią, potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu, świadczenie w miejsce spełnienia (*datio in solutum*). Natomiast skutek w postaci niemożności egzekwowania zobowiązania wywierają w szczególności takie zdarzenia materialnoprawne, jak: prolongata terminu spełnienia świadczenia, rozłożenie świadczenia na raty, przedawnienie roszczenia.

Uznał więc Sąd pierwszej instancji, że roszczenie pozwanego stwierdzone prawomocnym tytułem egzekucyjnym – opisanym wyżej nakazem zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. nie może być egzekwowane, ponieważ uległo przedawnieniu w zakresie odsetek ustawowych za okres od dnia 11 kwietnia 2002 roku do dnia 20 października 2002 roku. zgodnie z art. 125 § 1 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Nakaz zapłaty wydany został 13 lutego 2002 roku i od tej chwili zaczął bieg określony w art. 125 § 1 k.c dziesięcioletni termin przedawnienia dla należności głównej, odsetek należnych na dzień 13 lutego 2002 roku i kosztów procesu oraz trzyletni termin dla odsetek należnych od dnia 14 lutego 2002 roku. Przerwa biegu przedawnienia nastąpiła na skutek złożenia przez wierzyciela w dniu 3 kwietnia 2002 roku wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, gdyż zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Przyjmuje się, że taką czynnością jest też wniesienie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności. Na nowo bieg przedawnienia rozpoczął się 11 kwietnia 2002 roku (art. 124 § 1 i 2 k.c.), wówczas bowiem wydany został tytuł wykonawczy, a zatem wówczas zakończyło się postępowanie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności. Za dzień zakończenia takiego postępowania nie można uznać dopiero dnia uprawomocnienia się postanowienia o nadaniu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Termin do wniesienia zażalenia dla wierzyciela na takie postanowienia biegnie od daty wydania mu tytułu wykonawczego lub postanowienia odmownego, dla dłużnika – od

daty doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Wszczęcie egzekucji jest zaś zależne od wierzyciela i w związku z tym to wierzyciel mógłby decydować o tym, czy bieg terminu przedawnienia zacznie biec na nowo, czy też nie. Zatem należy odpowiednio zastosować przepis art. 120 § 1 zd. 2 k.c. i przyjąć, że bieg terminu rozpoczyna się od dnia kiedy uprawniony mógł podjąć czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Takim dniem jest zaś dzień uzyskania tytułu wykonawczego, czyli dzień 10 kwietnia 2002 roku. W dniu 21 października 2009 roku pozwany wystąpił z wnioskiem o o nadanie nakazowi zapłaty wydanemu w dniu 13 lutego 2002 r. klauzuli wykonalności na rzecz nowego wierzyciela. Wniosek ten został oddalony, należy jednak uznać, że za skuteczne należy uznać złożenie wniosku, który na skutek merytorycznego rozpoznania został oddalony. Przedawnieniu uległy zatem odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia za okres od dnia 11 kwietnia 2002 roku do dnia 20 października 2006 roku. Biorąc pod uwagę, że termin przedawnienia rozpoczął swój bieg w dniu 11 kwietnia 2002 roku, a ponowny wniosek o nadanie klauzuli wykonalności został złożony w dniu 21 października 2009 roku, to należy stwierdzić, że końcowym okresem, za który odsetki uległy przedawnieniu jest dzień 20 października 2006 roku.

Wskazał też Sąd, że złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości E. M. T., J. O., spółka jawna we W. w sprawie V Gup 1/05 i zgłoszenie w toku tego postępowania przez Korporację(...) w Ż. przysługującej jej wierzytelności wynikającej z nakazu zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r. nie spowodowało przerwania biegu terminu przedawnienia. Nie była to bowiem czynność przed sądem przedsięwzięta bezpośrednio w celu dochodzenia albo zaspokojenia roszczenia przysługującego poprzednikowi pozwanego wobec pozwanych, a wobec E. M. T., J. O., spółka jawna we W..

W późniejszym okresie nie doszło do przedawnienia należności głównej ani odsetek. W dniu 12 sierpnia 2011 roku pozwany w sprawie VII GCo 37/11 złożył kolejny wniosek o nadanie na jego rzecz klauzuli wykonalności, a po jego uzyskaniu złożył kolejny wniosek o przeprowadzenie egzekucji. 7 kwietnia 2014 roku pozwany złożył wniosek o wydanie dalszych tytułów wykonawczych i złożył kolejne wnioski egzekucyjne. Każda z tych czynności przerwała bieg przedawnienia.

Okoliczności te powodują, że nie może być uwzględniony zarzut egzekwowania tytułu wykonawczego niejako „drugi raz”.

Wierzyciel jest uprawniony do uzyskania na podstawie przepisu art. 793 k.p.c., w razie potrzeby prowadzenia egzekucji na rzecz kilku osób lub przeciwko kilku osobom albo z kilku składowych części majątku tego samego dłużnika, oprócz pierwszego tytułu wykonawczego dalszych tytułów egzekucyjnych i prowadzenia kilku egzekucji. Wyegzekwowanie przez Komornika Sądowego przy S. R. dla (...) kwoty 58.769,78 zł oznacza, że w tej części tytuł nie może być pozbawiony wykonalności. Powództwo przeciwegzekucyjne skierowane na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego może być skutecznie wniesione tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego w całości lub określonej części. Z chwilą zaś wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem dłużnik traci możliwość wytoczenia powództwa opozycyjnego. Zwalczany w niniejszym postępowaniu tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty z dnia 13 lutego 2002 r.

Nakaz zapłaty, któremu nadano klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 27 września 2011 roku w sprawie VII GCo 37/11 był egzekwowany przez Komornika Sądowego przy S. R. dla (...) wŁ. A. K. i na tytule tym zamieszczono adnotację o wyegzekwowaniu kwoty 58.769,63 zł. W sytuacji kiedy wierzyciel nie ograniczył wniosku egzekucyjnego wysokość egzekwowanych świadczeń w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym aktualnie na podstawie tego samego tytułu przez Komornika Sądowego przy S. R. wK. J. P. w sprawie Km 646/14 może być przedmiotem kontroli sądu na skutek skargi na czynności komornika, a nie powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego.

Za uzasadniony uznał Sąd pierwszej instancji zarzut częściowego spełnienia świadczenia na skutek uzyskania przez wierzyciela zaspokojenie w postępowaniu upadłościowym. W postępowaniu tym na rachunek poprzednika prawnego powodowej spółki przelano kwotę 17.739,43 zł. zgłoszone przez wierzyciela wierzytelności zaspokojone zostały w 17% i w związku z tym w odpowiednim stosunku umorzeniu uległa częściowo kwota główna w kwocie 14 556, 78 zł, odsetki ustawowe za ostatni rok przez ogłoszeniem upadłości w kwocie 2384, 26 zł i koszty procesu w kwocie 798,39 zł. Sąd pozbawił zatem tytuł wykonawczy wykonalności w zakresie należności głównej w kwocie 14 556, 78 zł,

w zakresie kosztów procesu w kwocie 798,39 zł. Jakkolwiek zostało również spełnione świadczenie na poczet odsetek ustawowych za ostatni rok przed ogłoszeniem upadłości w kwocie 2384, 26 zł, to jednak w tym zakresie Sąd nie pozbawiał tytułu wykonalności z uwagi na spełnienia świadczenia, ponieważ został on w tym zakresie pozbawiony wykonalności z uwagi na przedawnienie roszczeń o odsetki. Spełnione świadczenie Sąd zaliczył zgodnie z regulami określonymi w przepisie art. 451 § 1 k.c. na poczet najdawniej wymagalnych należności głównych w pozycjach: 4 co do kwoty 2060,14 zł, 5 w kwocie 8783,34 zł, 6 co do kwoty 3181,59 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 września 2008 roku. Pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności na skutek spełnienia świadczenia spowodowało również pozbawienie tego tytułu wykonalności w zakresie odsetek ustawowych od tych kwot od dnia spełnienia świadczenia. Wcześniej wymagalne kwoty określone w pozycjach 1,2,3 i częściowo 4 nakazu zapłaty wygasły na skutek zaliczenia przez pozwanego wcześniej spełnionych świadczeń w kwocie 5665,16 zł. Uznał Sąd, że wierzytelności w tym zakresie wygasły na etapie poprzedzającym zgłoszenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym, w którym zgłoszono wierzytelność dotyczącą należności głównej w kwocie 85 628,12 zł.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c i art. 100 k.p.c.

Apelację od wyroku złożyli powodowie i pozwana spółka

Powodowie zaskarżyli wyrok w pkt I, II, III, VI i VII, przy czym pkt-y I, II i III dotyczą powodów E. T. i M. T., a pkt-y VI i VII powodów E. O. i J. O..

Powodowie zarzucili:

a/ naruszenie prawa materialnego, a to:

- art. 840 § 1 pkt 2 kpc w zakresie w jakim Sąd Okręgowy uznał, że tytuł wykonawczy z dnia 29 kwietnia 2014 roku nie może być pozbawiony wykonalności w kwocie 58.769,78 zł wyegzekwowanej od powodów O. przez komornika sądowego przy S. R. dla (...) A. K.,

- art. 840 § 1 pkt 1 kpc w zw z art. 58 kc w zakresie w jakim Sąd Okręgowy uznał, że nie doszło do nieważności poszczególnych umów zbycia wierzytelności poczynając od umowy z dnia 9 września 2008 roku z uwagi na wadliwy opis tej wierzytelności, tj. wskazanie nieistniejącego podmiotu, od którego miała być dochodzona wierzytelność,

b/ naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wydanie wyroku tj:

- art. 321 § 1 kpc w zakresie w jakim Sąd Okręgowy w Kielcach w pkt I wyroku pozbawił częściowo wykonalności w stosunku do powodów E. i M. T. tytuł wykonawczy – nakaz zapłaty z dnia 13 lutego 2002 roku wydany w sprawie VII Ng 4/02, któremu nadano wykonalność postanowieniem z dnia 27 września 2011 roku, podczas gdy w pozwie żądano pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego wydanego za postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2014 roku, na podstawie którego jest prowadzone postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikom przez komornika sądowego przy S. R. w J. R. S..

Powodowie wnieśli o zmianę wyroku w zaskarżonej części i pozbawienie wykonalności prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 13 lutego 2002 roku sygn. akt VII Ng 4/02 w pozostałej części, co do której Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił powództwo egzekucyjne oraz w zakresie E. i M. T. zmianę pkt I wyroku poprzez wskazanie, że pozbawia się wykonalności – prawomocny nakaz zapłaty z dnia 13 lutego 2002 roku sygn. akt VII Ng 4/02, któremu Sąd Okręgowy w Kielcach nadał klauzulę wykonalności w dniu 29 kwietnia 2014 roku. wnieśli też o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

Apelację powodów E. T. i M. T. prawomocnym postanowieniem z dnia 6 listopada 2015 roku Sąd Okręgowy w Kielcach odrzucił.

Pozwany zaskarżył wyrok w części, a to w zakresie pkt I ppkt 2, 3, pkt III i IV, pkt V ppkt 2, 3, pkt VII i VIII i wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Zarzucał pozwany, że Sąd nie rozpoznał istoty sprawy, bowiem nie ustalił, że pozwany wyegzekwował już część należności od powodów przez komorników, odzyskując łączną kwotę 68.104,11 zł oraz nie ustalił, że w skład tej kwoty wchodziły odsetki ustawowe w łącznej kwocie 62.909,26 zł i koszty procesu 4.634,40 zł oraz nie ustalił, że wyegzekwowane przez pozwanego odsetki stanowiły odsetki najstarsze, a zatem te, w zakresie których Sąd Okręgowy pozbawił tytuł wykonawczy wykonalności. Doprowadziło to do naruszenia art. 840 § 1 pkt 2 kpc, bowiem pozbawił Sąd tytuł wykonawczy wykonalności w zakresie należności, która została wyegzekwowana przez pozwanego w drodze egzekucji. Z naruszeniem art. 233 § 1 kpc Sąd Okręgowy nie ustalił z jakiego okresu odsetki zostały wyegzekwowane. Zarzucał pozwany naruszenie art. 233 § 1 kpc, 1026 § 2 kpc, 815 § 2 kpc, 230 kpc art. 451 § 1-3 kc poprzez nie ustalenie, że odsetki wyegzekwowane przez pozwanego w drodze egzekucji sądowej w łącznej kwocie 62.909,26 zł stanowiły odsetki najstarsze. Sąd zatem błędnie pozbawił tytuł wykonawczy wykonalności w zakresie należności, które została uprzednio wyegzekwowana w egzekucji sądowej.

Po wydaniu wyroku przez Sąd pierwszej instancji S. R. w K. ogłosił upadłość wszystkich powodów. I tak postanowieniem z dnia 7 września 2015 roku ogłoszona została upadłość dłużnika J. O., postanowieniem z dnia 16 listopada 2015 roku E. O., postanowieniem z dnia 2 grudnia 2015 roku E. T. i postanowieniem z dnia 3 lutego 2016 roku M. T.. Dla wszystkich powodów Sąd wyznaczył syndyka w osobie P. K..

W związku z ogłoszeniem upadłości powodów Sąd Apelacyjny zawiesił postępowanie, a następnie je podjął z udziałem syndyka mas upadłości wszystkich powodów P. K..

Po rozpoznaniu apelacji Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacje powodów E. i J. O. oraz pozwanego na uwzględnienie nie zasługują.

Na wstępie Sąd stwierdza, że zarzuty dotyczące tytułu wykonawczego z dnia 29 kwietnia 2014 roku dotyczą wyłącznie powodów E. i M. T., których apelacja została prawomocnie odrzucona. Powodowie E. i J. O. nie zgłaszali żądania pozbawienia wykonalności tego tytułu, zatem nawet przy przyjęciu, że w odniesieniu do powodów E. i M. T. Sąd Okręgowy orzekł nie o tym tytule wykonawczym, którego dotyczyło ich żądanie, to wobec odrzucenia apelacji Sąd Apelacyjny nie jest władny w tym zakresie w wyrok ingerować.

Rozpoznając zatem apelację powodów E. i J. O. odnieść się należy do zarzutu naruszenia art. 840 § 1 pkt 1 kpc w zw. z art. 58 kc. Zdaniem powodów Sąd Okręgowy wadliwie uznał, że umowy zbycia wierzytelności, które ostatecznie doprowadziły do jej nabycia przez stronę pozwaną są ważne, pomimo tego, że wierzytelność opisana została wadliwie, przez wskazanie nieistniejącego podmiotu jako dłużnika, od którego miała być dochodzona wierzytelność.

Zarzut ten na uwzględnienie nie zasługuje.

Podnosząc twierdzenie o nieważności umów zbycia wierzytelności powodowie powołali się na art. 840 § 1 pkt 1 kpc, wedle którego dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego przejście.

Wierzytelność jaka przysługiwała Korporacji(...) i która stwierdzona była nakazem zapłaty wydanym przez S. R. w K. z dnia 13 lutego 2002 roku sygn. akt VII Ng 4/02 była przedmiotem dwóch umów sprzedaży wierzytelności, a to z dnia 9 września 2008 roku na mocy, której pierwotny wierzyciel zbył wierzytelność na rzecz (...) sp. z o.o. w O. oraz z dnia 26 maja 2009 roku, którą (...) sp. z o.o. przeniósł wierzytelność na stronę pozwaną. Istotnie w obu umowach określono, że wierzytelności przysługiwały zbywcy przeciwko dłużnikowi (...) M. T., E. T., J. O., (...) Spółka Jawna we W. i rzeczywiście podmiot taki nie istniał. Jednocześnie w obu umowach wskazano, że przedmiotem sprzedaży

jest wierzytelność w określonej wysokości stwierdzona prawomocnym nakazem zapłaty z dnia 13 lutego 2002 roku wydanym przez Sąd Okręgowy w Kielcach w sprawie VII Ng 4/02.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd Sądu pierwszej instancji, że obie wymienione umowy zbycia wierzytelności są ważne i wierzytelności przeniesione zostały na ich nabywców skutecznie. Pomimo wadliwego określenia dłużnika nie może budzić wątpliwości jaka wierzytelność została przeniesiona. Decydujące znaczenie ma tu odwołanie się do nakazu zapłaty i precyzyjne jego określenie. Takie określenie wierzytelności w połączeniu z zeznaniami świadków W. R. i J. F. oraz prezesa zarządu strony pozwanej J. E. jednoznacznie przemawia za tym, że przedmiotem umów była wierzytelność przysługująca względem powodów, a stwierdzona opisanym nakazem zapłaty. Za Sądem Okręgowym podkreślić też trzeba, że nabywcy wierzytelności przy zawieraniu umów dysponowali nakazem zapłaty, musieli więc mieć świadomość kto jest dłużnikiem. Uzasadnione jest więc w takich okolicznościach stwierdzenie, że określenie w umowie dłużnika jako (...) M. T., E. T., J. O., (...) Spółka Jawna we W. było po prostu błędem, zwłaszcza, że wówczas istniał podmiot E. M. T., (...) spółka jawna we W.. O tym, że strona pozwana jako dłużników traktowała wszystkich pozwanych określonych w nakazie zapłaty, świadczy także to, że występowała o nadanie nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności przeciwko wszystkim pozwany, a nie wymienionej w umowie spółce jawnej. Nie może więc budzić wątpliwości, że przedmiotem zbycia była wierzytelność przysługująca wobec wszystkich osób będących powodami w niniejszej sprawie.

Zarzut nieważności umów nie jest więc uzasadniony i nie może stanowić podstawy do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty z dnia 13 lutego 2002 roku VII Ng 4/02. Zarzut naruszenia art. 840 § 1 pkt 1 kpc w zw z art. 58 kc nie zasługuje więc na uwzględnienie.

Nie znajduje również Sąd Apelacyjny podstaw do uwzględnienia apelacji strony pozwanej i podzielenia podnoszonych w niej zarzutów.

Pozwana zarzuciła Sądowi naruszenie art. 233 § 1 kpc poprzez brak ustaleń, że odsetki wyegzekwowane przez pozwanego w drodze egzekucji sądowej w łącznej kwocie 62.909,26 zł stanowiły odsetki najstarsze, a w konsekwencji wadliwie Sąd pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w zakresie należności jaka została wyegzekwowana.

Zarzut ten na uwzględnienie nie zasługuje. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji są prawidłowe. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc to zarzut dokonania przez sąd wadliwej oceny dowodów. Powinien więc pozwany wskazać, które dowody zostały ocenione wadliwie i na czym wadliwość oceny polega. Pozwany tymczasem zarzuca tylko brak ustaleń Sądu co do tego w jakim zakresie wyegzekwowana kwota pokryła odsetki, w szczególności za jaki okres czasu. Nie kwestionował przy tym pozwany ustaleń dotyczących kolejnych czynności podejmowanych w celu wyegzekwowania roszczeń, a więc składania wniosków o nadanie klauzuli wykonalności i wszczynania postępowań egzekucyjnych. Nie kwestionował też stwierdzenia Sądu za jaki okres odsetki są przedawnione.

Istotnie Sąd pierwszej instancji poza ustaleniem jakie kwoty zostały wyegzekwowane przez komorników nie czynił szczegółowych ustaleń w jaki sposób kwoty te zostały zaliczone, a w szczególności jaką część odsetek pokryły i za jaki okres, chociaż jest poza sporem, że zostały ona zaliczone na koszty i odsetki i nie pokryły ich w całości.

Zarzut braku ustaleń mógłby odnieść jednak skutek tylko wówczas, gdyby takie ustalenia były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, a tak w tym przypadku nie jest.

Sąd Okręgowy w sposób wyraźny określił swoje stanowisko, że z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym w całości lub w określonej części, to w takim zakresie dłużnik traci możliwość wytoczenia powództwa opozycyjnego i Sąd Apelacyjny również taki pogląd podziela.

I nie jest tak jak twierdzi pozwana spółka, że z jednej strony Sąd wyraził prawidłowy pogląd, że nie można domagać się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w zakresie w jakim został on zrealizowany w drodze egzekucji, a z drugiej pozbawił tytuł wykonalności wbrew tej zasadzie w zakresie w jakim tytuł został wyegzekwowany.

Sąd Okręgowy bowiem nie pozbawił tytułu wykonawczego wykonalności w zakresie w jakim został on wyegzekwowany, ale w zakresie w jakim roszczenie odsetkowe pozwanego wierzyciela zostało przedawnione, przy czym upływ terminu przedawnienia nastąpił na długo przed egzekucją.

Powstaje zatem pytanie o wpływ egzekucji na przedawnienie oraz czy wyegzekwowane kwoty mogą być zaliczone na dług przedawniony.

Podniesienie zarzutu przedawnienia jest prawem dłużnika i może on z niego skorzystać zawsze, chyba że się tego prawa wyraźnie zrzekł. Wszczęcie egzekucji prowadzi zaś tylko do przerwania biegu przedawnienia i to tylko takich roszczeń, których termin przedawnienia jeszcze nie upłynął, ale nie może dłużnika prawa do podniesienia zarzutu przedawnienia, a w konsekwencji do uchylenia się od spełnienia przedawnionego roszczenia pozbawić. Ponadto podkreślić też trzeba w toku egzekucji dłużnik ma możliwość podniesienia zarzutu przedawnienia wyłącznie w postępowaniu o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a tocząca się egzekucja nie może dłużnika pozbawić prawa do skorzystania z zarzutu przedawnienia. Oznacza to, że kwestia zaliczania przez komornika wyegzekwowanych kwot dla oceny zarzutu przedawnienia nie może być decydująca.

Przede wszystkim zaś, zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie tylko przy dobrowolnym spełnieniu świadczenia przez dłużnika, bez wskazania na który dług spełnione świadczenie ma być zaliczone, ale również w toku egzekucji nie ma podstaw do zaliczania wyegzekwowanych kwot na poczet świadczenia, które jest już przedawnione.

W orzeczeniu z dnia 18 czerwca 1957 r. CR 456/56, OSP 1958/9/228 Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że jeżeli dłużnik spełnia świadczenie bez wskazania, który z kilku długów chce zaspokoić, a jeden z nich jest przedawniony, tj stwarzający zobowiązanie niezupełne, to wówczas nie ma podstaw do przyjęcia, że wolą jego była zapłata długu przedawnionego przed innymi nieprzedawnionymi.

Sąd Apelacyjny nie znajduje podstaw by inne reguły w zakresie możliwości powoływania się na przedawnienie i możliwości zaliczania spełnionego świadczenia na dług przedawniony stosować w przypadku gdy dłużnik sam spełnia świadczenie, a inne gdy jest ono egzekwowane.

Przyjęcie, że w przypadku egzekucji dopuszczalne jest zaliczenie wyegzekwowanych kwot na dług przedawniony w istocie rzeczy pozbawiałoby dłużnika prawa do skorzystania z uchylenia się od spełnienia przedawnionego roszczenia poprzez właśnie podniesienie zarzutu przedawnienia.

Przepis art. 1026 § 2 kpc jest przepisem procesowym i nie może być interpretowany w oderwaniu od normy materialnoprawnej, której realizacji ma służyć. Sposób zaś zaliczania kwot jakie nie są wystarczające dla zaspokojenia całości roszczenia powoda, a więc należności głównej i należności ubocznych określa przepis art. 451 kc. Jednakże żaden z tych przepisów nie może stanowić podstawy do pozbawienia dłużnika prawa do podniesienia zarzutu przedawnienia.

W zgłoszonej apelacji pozwany podnosił i mocno akcentował kwestie, że najstarsze odsetki zostały zaspokojone w toku egzekucji, a zatem w tym zakresie powodom jako dłużnikom nie przysługuje powództwo przeciwegzekucyjne. Podzielenie takiego poglądu oznaczałoby nic innego jak zaakceptowanie pozbawienia dłużników prawa do skorzystania z zarzutu przedawnienia, a to w przekonaniu Sądu prowadziłoby do rażącego naruszenia prawa.

Nie naruszył więc Sąd Okręgowy wskazywanych przepisów, a pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 kpc było prawidłowe, podstawą do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w odniesieniu do wszystkich powodów – dłużników było bowiem przedawnienie roszczenia odsetkowego za okres od 11 kwietnia 2002 roku do 20 października 2006 roku, a wyegzekwowanie kwot od dłużników, przy czym jak już wyżej wskazano kolejność zaliczenia wyegzekwowanych kwot dla oceny zarzutu przedawnienia nie ma znaczenia, bowiem niedopuszczalne jest zaliczanie na poczet długu już przedawnionego.

Nieuzasadniony jest zatem także zarzut, że Sąd nie rozpoznał istoty sprawy, nie ustalając jaką część odsetek i za jaki okres pokryła wyegzekwowana kwota, takie ustalenie było bowiem dla rozstrzygnięcia nieistotne.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelacje obu stron.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc, mając na względzie, że każda ze stron przegrała sprawę w zakresie swojej apelacji i wygrała ją w zakresie apelacji strony przeciwnej.

SSA Teresa Rak SSA Andrzej Struzik SSA Paweł Czepiel